

AUSTINIS
Woven Art
MENAS

20 a. Europos ir Amerikos
avangardiniai
kilimai

20th Century European
and American Carpets
of the Avant Garde

AUSTINIS *Woven Art* MENAS

Parodos organizatoriai / Exhibition Organisers:

Laura Bohne (Lietuva)

Alberto Levi (Italija)

Parodos remėjai / Exhibition Sponsors:

Alberto Levi Gallery

Lauros namai Galerija

Kaunas 2022

Austinis menas – XX a. Europos ir Amerikos avangardiniai kilimai

XX a. pradžioje meno ir dizaino srityje įvyko nemažai reikšmingų pokyčių. Šių permainų užuomazgos atsirado dar XIX a., kai A. W. N. Pugno ir Johno Ruskino, idealizuojančių grynąsias amatininkų savybes iki industrinio viduramžių pasaulio, kuriam nebuvo skirtumo tarp dizainerio ir amatininko. Būtent šių meninkų darbai padarė didelę įtaką modernaus pasaulio pradininkų, kaip antai Williamas Morrisas, mąstymui. Dizaino revoliuciją netrukus įtvirtino Owenas Jonesas, kuris savo knygoje „Ornamento gramatika“ (*The Grammar of Ornament*) surinko daugybę reformuotų raštų, kuriuose akcentuojami plokštuma ir dvimatiškumas. Ši knyga buvo labai svarbi kuriant modernią ikonografiją, ypač – kilimų raišką.

XX a. pradžioje meno ir dizaino srityje įvyko nemažai reikšmingų pokyčių. Šių permainų užuomazgos atsirado dar XIX a., kai A. W. N. Pugno ir Johno Ruskino, idealizuojančių grynąsias amatininkų savybes iki industrinio viduramžių pasaulio, kuriam nebuvo skirtumo tarp dizainerio ir amatininko. Būtent šių meninkų darbai padarė didelę įtaką modernaus pasaulio pradininkų, kaip antai Williamas Morrisas, mąstymui. Dizaino revoliuciją netrukus įtvirtino Owenas Jonesas, kuris savo knygoje „Ornamento gramatika“ (*The Grammar of Ornament*) surinko daugybę reformuotų raštų, kuriuose akcentuojami plokštuma ir dvimatiškumas. Ši knyga buvo labai svarbi kuriant modernią ikonografiją, ypač – kilimų raišką.

Įvairios šių dizaino reformų trajektorijos lėmė pirmųjų meninių judėjimų gimimą visoje Europoje. 1902 m. Veimaro mokyklos (vėliau tapusios *Baubaus*) meno vadovu buvo paskirtas belgų architektas Henris Van De Velde'as, kuris suprojektavo pagrindinį šios mokyklos pastatą *Art Nouveau* stiliumi. 1907 m. jis buvo vienas iš Vokietijos amatininkų sąjungos „Deutsche Werkbund“ įkūrėjų, kuri vienijo keliolika gamintojų ir tiek pat dizainerių; iš šios sąjungos išaugo visa itin įtakingų menininkų, tokių kaip Josefas Hoffmannas, suprojektavęs Stokletų rūmus Briuselyje, taip pat vienas iš Vienos dirbtuvių (vok. *Wiener Werkstätte*) įkūrėjų, bendruomenė.

Šis ankstyvasis judėjimas sukėlė bangą, kuri nusirito per visą Europą. Net ir garsios Prancūzijos tradicijos galiausiai pakluso šioms naujoms dizaino kryptims, kaip galima perskaityti 1910 m. kataloge „Salon D'Automne“, kuriame meno kritikas M. P. Verneuilis siūlo pasimokyti iš parodos svečių vokiečių, tačiau išlaikant savo *Esprit Français*. 1907 m. surengtame pirmajame Moderniųjų dailininkų ir dekoratorių salone (pranc. *Salon des Artistes-Décorateurs Modernes*) paviljone „Marsan“ jaunųjų dizainerių eksponuoti kontroversiški kūriniai buvo

reakcija į komercinį 1900 m. Visuotinėje parodoje (pranc. *Exposition Universelle*) pristatytus Prancūzijos Liudviko XV ir Liudviko XVI stilių atkartojančius objektus.

Pirmieji tuo pasekė Paulis Poiretas ir Louisas Süe, kurie kartu lankėsi Vienoje ir labai žavėjosi Vienos dirbtuvių darbais. 1911 m. Paulis Poiretas įkūrė „Ecole Martine“ dirbtuves, kuriose dirbo jaunos, formalaus meninio išsilavinimo neturinčios moterys, kurios buvo skatinamos kurti ir austi vaikišku spontaniškumu išsiskiriančius floristinius kilimus. Šio projekto sėkmė paskatino įkurti daug kitų dirbtuvių, pavyzdžiui, 1912 m. René Guilleré vadovaujamą „Primavera“, kurios gaminiais prekiaavo didelė universalinė parduotuvė „Le Printemps“. Ši tendencija nenutrūko iki Pirmojo pasaulinio karo: 1921 m. atidaryta „La Maitrise“, kuriai vadovavo Maurice'as Dufrene'as (prekiauta „Galerie Lafayette“), 1922 m. – „Atelier Pomone“, kuriai vadovavo Paulis Follotas (jos prekybos vieta buvo garsioji „Au Bon Marché“), ir tais pačiais metais – Etienne Kohlmanno vadovaujamą „Studium-Louvre“ atstovavo „Les Grands Magasins Du Louvre“. 1912 m. Louisas Süe įkūrė „Atelier Français“, kurios tikslas buvo iš klasikinio prancūziškojo dizaino sukurti naują stilių. Grupės manifestu tapo 1912 m. André Veros parašyta esė „Le Nouveau Style“, skirta žurnalui „L'Art Decoratif“. 1911 m. „Salon D'Automne“ Louisas Süe pristatė spalvingą kilimą, vaizduojantį vingiuotą gėlių girliandą ant geometrinio secesijos stiliaus pagrindo. Toks raštų traktavimas turėjo tapti itin įkvepiančiu pavyzdžiu menininkams, dažniausiai siejamiems su *Art Deco* laikotarpiu (pvz., Pauliui Follotui ir Edouardui Bénédictusui), kurie dėl drąsių spalvų derinių kilimuose ir tekstilėje buvo vadinami Les Coloristes. Vėliau Louisas Süe suvienijęs jėgas su André Mare'u įkūrė „Compagnie Des Arts Français“ (taip pat žinomą kaip „Süe et Mare“). Daugiau nei dešimtmetį jie kūrė ir gamino baldus, įkvėptus Liudviko Pilypo laikotarpio formų stiliaus, tačiau papildytus fovizmo ir kubizmo atspalviais.

XX a. trečiajame dešimtmetyje nemažai menininkų-dekoratorių gamino aukštos kokybės baldus, skirtus prabangiems Paryžiaus aukštuomenės interjerams arba erdvioms Prancūzijos okeaninių laivų erdvėms – prabangiems keleiviniams laivams jungiantiems Europą su Amerika. Šiame parodos kataloge yra menininko-dekoratoriaus Pierre'as Chareau kilimas, kurį jis užsakė pas dailininką Jeaną Burkhalterį, taip pat Ivano Da Silva Bruhns sukurtas kilimas užsakytas René Jouberto ir Philippe Petito (D.I.M. (pranc. *Decoration Interieure Moderne* įkūrėjai). Ivanas Da Silva Bruhns yra laikomas pagrindine *Art Deco* stiliaus kilimų dizaino figūra, o jo saviti kubizmo įkvėpti raštai yra šio laikotarpio sinonimai (čia pateikiame vieną egzempliorių be autoriaus signatūros). Iki Tarptautinės modernaus dekoratyvinio ir pramoninio meno parodos (pranc.), kurios atidarymas iš pradžių buvo planuotas 1916 m., bet dėl karo atidėtas ir galiausiai surengtas 1925 m. Paryžiuje, kilimai jau buvo stipriai įsitvirtinę kiekviename pagyrimo vertame interjere.

Nors JAV parodoje *Exposition Internationale des Arts Décoratifs et Industriels Modernes* nedalyvavo, tačiau greitai perėmė kai kurias naujas idėjas, atkeliavusias iš Europos, įtraukdama jas į sparčiai augančią didžiųjų miestų architektūrą. Niujorko Metropoliteno meno muziejuje ir Modernaus meno muziejuje netrukus buvo pradėta rengti daugybė parodų, skirtų moderniajam dekoratyviniam menui, ir tai sukėlė nemažą vietinių menininkų susidomėjimą. Vienas iš pagrindinių novatoriškų tekstilės meno atstovų buvo Ralphas Pearsonas, kuris, pasitelkęs modernizmo idėjų persiėmusius vietos menininkus, tradicinius amerikietiškus taftingo technika pagamintus kilimus pakėlė į visiškai naują lygmenį. Džiaugiamės galėdami šioje parodoje pateikti puikų tokio kilimo pavyzdį, kuriame sutelktas visas to laikotarpio kūrybiškumo užtaisas.

Besiplečiančios tekstilės teikiamos galimybės sulaukė didelio meno pasaulio susidomėjimo. Marie Cuttoli, tuometinė Prancūzijos senatoriaus žmona ir „Maison Myrbor“ savininkė, palaipsniui perėjo nuo drabužių dizaino prie kilimų gamybos Alžyre, kuriuos kūrė pagrindiniai to meto Paryžiaus avangardo menininkai: Pablo'as Picasso, Jeanas Lurčasas, Louisas Marcoussis, Fernandas Légeras ir Joanas Miró. Šie rankomis darbo kilimai yra rišti ta pačia technika kaip ir tradiciniai Šiaurės Afrikos kilimai ir skirti tiek grindims, tiek sienoms dekoruoti. Šie kilimai oficialiai pateko į meno pasaulį ir tapo svarbių parodų, surengtų M. Cuttoli galerijoje „Galerie Myrbor“ Paryžiuje, objektu. Vėliau šių kilimų gamyba buvo perkelta į Obiusioną Prancūzijoje, kur audimo tradicijos buvo nusistovėjusios nuo XVIII a. ir kur to meto menininkai-dekoratoriai sukūrė daugelį floristinių kilimų ir tapiserijų. Mums ypatinga garbė šioje parodoje pristatyti du puikius „Myrbor“ pavyzdžius: nedidelį kubistinio dizaino Marcoussis kilimą, išaustą Setife (Alžyras), ir didžiulį kilimą,

užsakytą pas Jeaną Lurčatą ir pagamintą Prancūzijoje Helenos Rubinstein rezidencijai Niujorke. Visą likusią šimtmečio dalį modernieji menininkai ir toliau nuolat dirbo su audiniais, ypač dėl to, kad vis labiau suprato, jog kilimai gali būti itin naudingi kuriant minimalistines kompozicijas, sudarant jas iš grynų spalvų blokų. Į šį rinkinį įtrauktas Prancūzijoje išaustas XX a. vidurio rištinis Jacqueso Borkerio gobelenas, puikiai iliustruojantis modernistinį dizaino modulį, kilusi iš kubizmo, vystymąsi; taip pat monumentalus Franko Stellos darbas, pagamintas Indijoje ir skirtas 1970 m. Niujorke surengtai svarbiai parodai.

1925 m. parodoje „Exposition“ jau buvo galima pastebėti griežtesnių formų, kurios bus būdingos modernizmui visą ketvirtąjį dešimtmetį ir vėliau. Le Corbusier netrukus pradėjo skatinti dizainerius laikytis minimalistinio požiūrio į amatą, pranašaudamas perėjimą nuo ryškiaspalvių gėlių raštų prie abstrakčių prislopintų tonų raštų, akcentuojant tekstūrą ir techniką, o ne kompoziciją ir polichromiją. Netrukus turėjo įvykti estetinė revoliucija, kuriai didžiausią įtaką padarė *Baubaus*. *Baubaus* audimo dirbtuvėms iš esmės vadovavo dvi moterys – Gertruda Arndt ir Gunta Stözl, o jų novatoriškas darbas suformavo visiškai naują tekstilės meno sritį. Šiaurės Europa nuo pat Bauhaus įkūrimo pradžios atkakliai sekė šios mokyklos pamokomis, ir tai galima pastebėti genialiuose Skandinavijos moterų, kaip antai Marta Maas-Fjetterström ir Laila Karttunen, darbuose (pastaroji į šią parodą įtraukta su vienu iš savo ikoninių darbų).

Po Antrojo pasaulinio karo audimas rankomis tapo pernelyg brangus ir neefektyvus, kad būtų patenkinta grindų dangų paklausa augančioje nekilnojamojo turto rinkoje. Detaliai ištyrinėjus struktūrą, buvo galima sukurti reikiamas sąlygas masinės gamybos prototipams kurti. Vienas iš pagrindinių *Le Corbusier* ir *Baubaus* siekių buvo mechanizuoti audimą, ir nors tai iš tiesų buvo vienas iš modernizmo pasiekimų, pasaulis galiausiai grįžo prie ištakų. Šiuo metu stebime socialinį ir estetinį atsitraukimą nuo pramoninių gaminių ir raginimą rinktis perdirbamus, tvarius amatininkų gaminius. Šiuolaikiniai tekstilės menininkai išgyvena rankų darbo audimo renesansą, ir galima tik tikėtis, kad tokios parodos kaip ši taps įkvėpimo šaltiniu daugeliui ateinančių kartų.

Woven Art - 20th Century European and American Carpets of the Avant Garde

The early 20th Century witnessed a series of significant changes within the domain of art and design. The seeds of these changes had already been planted well into the 19th Century through the writings of A.W.N. Pugin and John Ruskin who, by idealising the pure, artisanal qualities of the pre-industrial medieval world, which made no real distinction between designer and craftsman, greatly influenced the thought of modern world pioneers such as William Morris. The revolution in design was soon imprinted by Owen Jones who, in his *The Grammar of Ornament*, compiled a plethora of reformed patterns which placed emphasis on flatness and two-dimensionality. This sourcebook proved to be fundamental towards the development of a modern iconography, especially as it pertained to the language of rugs.

The various trajectories in which these design reforms took place led to the birth of the first artistic movements across Europe. In 1902, the Belgian Architect Henri Van De Velde was named the artistic director of the Weimar School (which later became the Bauhaus), designing its flagship building in the Art Nouveau style. In 1907, he co-founded the *Deutsche Werkbund*, a German craft union which brought together a dozen manufacturers with an equal number of designers, and from which resulted a whole community of highly influential artists such as Josef Hoffmann, who designed the Palais Stoclet in Brussels and was one of the founders of the *Wiener Werkstätte*.

This early movement engendered a ripple effect throughout Europe. Even the storied traditions of France would eventually comply to these new directions in design, as we read in the catalogue of the 1910 *Salon D'Automne*, in which the art critic M.P. Verneuil suggests learning something from the German guests of the exhibition, although ultimately maintaining one's *Esprit Français*. Already at the first *Salon des Artistes-Décorateurs Modernes*, held in 1907 at the Pavillon de Marsan, the controversial works exhibited by the young designers were in part a reaction to the commercial character of what had been shown at the 1900

Exposition Universelle, which consisted mainly of objects essentially reproducing French Louis XV and Louis XVI styles.

The first ones to follow the lesson were Paul Poiret and Louis Süe, who had visited Vienna together and were greatly in awe of the work of the *Wiener Werkstätte*. In 1911, Paul Poiret created the *Ecole Martine*, which was a workshop composed of young women of no formal artistic training who were encouraged to design and weave floral rugs distinguished by a child-like spontaneity. The success of this project prompted the establishment of many other ateliers, such as *Primavera* in 1912, directed by René Guilleré, the products of which were marketed through the large department store Le Printemps. The trend continued unabated by World War I, with the opening of La Maitrise in 1921, managed by Maurice Dufrené (which sold through Galerie Lafayette), then *Atelier Pomone* in 1922, supervised by Paul Follot (whose outlet was the famed Au Bon Marché) followed, in the same year, by *Studios-Louvre*, directed by Etienne Kohlmann and distributed through Les Grands Magasins Du Louvre. In 1912, Louis Süe founded the *Atelier Français*, whose aim was to derive a new style from a revisitation of classical French design. Le Nouveau Style, an essay written by André Vera in 1912 for *L'Art Decoratif*, became the manifesto of the group. For the 1911 *Salon D'Automne*, Louis Süe presented a colourful carpet composed of a curvilinear garland of flowers overlaying a geometric, 'Secessionist-style' framework. This treatment of pattern was to become extremely inspirational for the artists most frequently associated with the Art Deco period (such as Paul Follot and Edouard Bénédictus), who were also known as *Les Coloristes* for the daring colour juxtapositions of their rugs and textiles. Louis Süe would then ally with André Mare, founding the *Compagnie Des Arts Français* (known also as *Süe et Mare*). For over a decade, they designed and produced furnishings inspired by stylisations of forms taken from the Louis Philippe period, yet adding Fauvist and Cubist overtones.

By the 1920's, quite a number of *artistes-décorateurs* were involved in the manufacture of high-quality furnishings commissioned for the luxurious interiors of the Parisian upper class or for the capacious rooms of the French ocean liners—the opulent *paquebots* connecting Europe to America. Among these we cite important figures such as Pierre Chareau (represented here with a carpet he had commissioned to another artist, Jean Burkhalter), René Joubert and Philippe Petit (founders of D.I.M. - *Decoration Interieure Moderne*, a leading Parisian interior design firm, of which a major work is included here), and Ivan Da Silva Bruhns. The latter is widely considered to be the leading figure in carpet design throughout the Art Deco years and his signature Cubist-inspired patterns are synonymous with the period, to which we attribute here one unsigned example. By the time of the *Exposition Internationale des Arts Décoratifs et Industriels Modernes*, originally planned to inaugurate in 1916 but postponed because of the war and finally held in Paris in 1925, carpets were a firm presence in every respectable interior space.

While the U.S. didn't participate in the exhibition, they were quick to embrace some of the new ideas coming from Europe, incorporating them in the fast-growing architecture of its major cities. Both the Metropolitan Museum of Art and the Museum of Modern Art in New York soon began to host a number of exhibitions dedicated to the modern decorative arts, stirring a considerable interest among the local artistic milieu. One of the leading innovative figures in the textile arts was Ralph Pearson, who took the traditional American hooked rug to a whole new level by employing local artists deeply steeped in Modernism. We are pleased to include here a superb example of this type, which condenses all of the explosive creativity of that period.

The burgeoning possibilities offered by the textile medium attracted great interest from the art world. Marie Cuttoli, then wife of a French senator and owner of the *Maison Myrbor*, gradually transitioned from fashion design to producing rugs in Algeria that were designed by leading Parisian avant garde artists of the period, namely Pablo Picasso, Jean Lurçat, Louis Marcoussis, Fernand Léger and Joan Miró. These hand-knotted carpets, woven with the same technique as traditional north African rugs and conceived both for the floor and wall, had now officially entered the world of art in their own right as the subject of seminal exhibitions in Cuttoli's Galerie Myrbor in Paris. Subsequently, the manufacture of these weavings was moved to Aubusson in France, which had an established weaving tradition since the 18th century and was the mill of choice for most of the floral carpets designed by the *artistes-décorateurs* of the period. We are particularly honoured to be able to present here

two exquisite examples from *Myrbor*: a small Cubist-design rug by Marcoussis woven in Sétif during the early Algerian years, and a massive carpet commissioned to Lurçat and knotted in France for Helena Rubinstein's palatial New York residence. Modern artists were continuously involved with the woven medium throughout the remaining part of the century, especially as there had been a growing awareness of how rugs could be especially helpful in representing minimalistic compositions made of blocks of pure colour. Included here is a mid-century knotted tapestry by Jacques Borker, woven in France, and beautifully exemplifying the Modernist development of design modules originating from Cubism, as well as a monumental work by Frank Stella, commissioned in India on the occasion of a landmark exhibition held in New York in 1970.

At the 1925 *Exposition*, one could already sense the beginning of the more austere, rigorous forms that would characterise Modernism throughout the 30's and beyond. Le Corbusier soon began encouraging designers to embrace a more minimalistic approach to craft, heralding the shift from brightly-coloured floral patterns to abstract designs in muted tones, with an emphasis on texture and technique rather than composition and polychromy. An aesthetic revolution was soon to take place—the Bauhaus being a principal influence. The weaving workshops of the Bauhaus were essentially managed by two leading women, Gertrud Arndt and Gunta Stölzl, and their pioneering work was to mould the entire domain of the textile arts. Northern Europe had steadfastly followed the lessons of the Bauhaus since its inception, and one can appreciate this in the ingenious work of Scandinavian women such as Marta Maas-Fjetterström and Laila Karttunen, the latter being included in this exhibition with one of her iconic works.

Following World War II, hand-weaving became too costly and inefficient in supplying the heightened demand for floor coverings from a burgeoning real estate market. Through the detailed exploration of structure, one could devise the necessary conditions for creating prototypes for mass production. One of the main endeavours of both Le Corbusier and the Bauhaus was the mechanisation of weaving, and while this has indeed been one of the results yielded by Modernism, the world would eventually come full circle. We are now witnessing a social and aesthetic distancing from the industrial, with calls to embrace the recyclable, the sustainable and the artisanal. There is a current renaissance of hand-weaving at work among contemporary textile artists, and one can only hope that exhibitions such as this one will lead the way in providing inspiration for many generations to come.

Wiener Werkstatte Carpet

Wiener Werkstatte Carpet
(Vienos dirbtuvių kilimas)
Pasirašyta kitoje pusėje –
„Philipp Haas & Sohne (PHS)“
Ebergassingas, Austrija
Apie 1910 m.
235 x 350 cm
Vilna ant vilnos ir lino pagrindo

Šis modernistinis kilimas, sukurtas Vienos Secesiono būdingu stiliumi, išaustas garsios įmonės „Philipp Haas & Sohne“, kuri kilimus audė jau nuo XIX a. antrosios pusės, Ebergassingo dirbtuvėse (netoli Vienos). Kilimą puošia centrinis kartušas su kaleidoskopine liepsnojančių muarinių raštų gama, iliustruojančia Vienos dirbtuvių esmę, kurios tikslas buvo modernizuoti senąsias tekstilės tradicijas.

Wiener Werkstatte Carpet
Signed on reverse Philip Haas & Sohne (PHS)
Ebergassing, Austria
Circa 1910
235 x 350 cm
Wool pile on a wool and flax foundation

Designed in a quintessential Viennese Secessionist style, this modernist carpet was woven at the Ebergassing workshop (near Vienna) of the famed Philipp Haas & Sohne company, which was already active in carpet weaving since the second half of the nineteenth century. The design features a centralised cartouche containing a kaleidoscopic array of flaming 'moirée' fabric patterns, illustrating the very essence of the Wiener Werkstatte, with its aim of modernising ancient textile traditions.

Art Deco Tapestry

Art Deco Tapestry (Art Deco tapiserija)

Pasirašyta – „AS“

Obiusionas, Prancūzija

Apie 1920 m.

139 x 202 cm

Tapiserija, vilna ant medvilnės metmenų

Art Deco Tapestry

Signed AS

Aubusson, France

Circa 1920

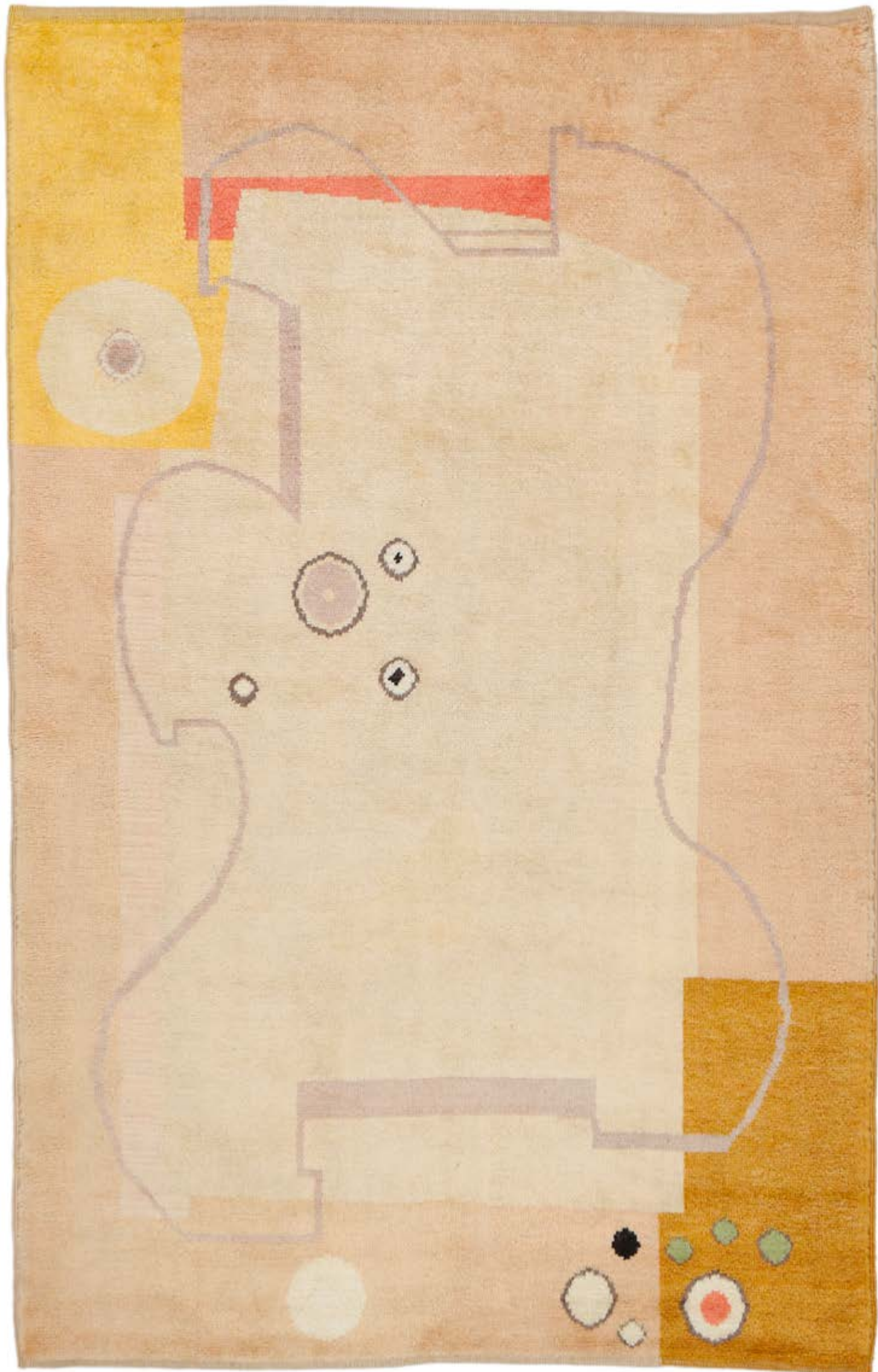
139 x 202 cm

Warp faced plain weave in wool on cotton warps

Pirmaisiais XX a. dešimtmečiais aktyviai veikę menininkai itin naudojosi gamtos teikiamu įkvėpimu. Spalvingos gėlės buvo mėgstamas dekoratyvinis elementas per visą *Art Nouveau* laikotarpį, o trečiajame dešimtmetyje stipriai įsitvirtino. Tai buvo galima nesunkiai pastebėti 1925 m. Paryžiuje vykusioje Tarptautinėje modernaus dekoratyvinio ir pramoninio meno parodoje (pranc. *Exposition Internationale des Arts Décoratifs et Industriels Modernes*).

Šioje puikioje Obiusiono sukurtoje tapiserijoje matome tulpių kompoziciją kontrastingame tamsiai žydras ir violetinės spalvų fone. Raštas ir fonas tarsi susilieja, taip sukurdami vizualinį gylį dvimačiame audinyje.

The artists who were active during the first decades of the 20th Century very much availed themselves of the inspiration offered by nature. Colourful flowers have been a favoured decorative element throughout the Art Nouveau period and became an established presence in the 1920's. This was easily observable at the *Exposition Internationale des Arts Décoratifs et Industriels Modernes*, which was held in Paris in 1925. In this fine Aubusson tapestry we see a directional arrangement of tulips embellishing a contrasting background in teal and violet. The pattern and the background appear to coalesce, creating a statement about visual depth within the two-dimensional framework of the tapestry medium.

Cubist Rug

Cubist Rug (Kubistinis kilimas)
Sukūrė Louisas Marcoussis
Galerijai „Maison Myrbor“ (Paryžius)
Kitoje pusėje pasirašyta - „Myrbor“
Sétifas, Alžyras
Apie 1925 m.
137 x 213 cm
Rištinis kilimas, vilna ant medvilnės pagrindo

„Maison Myrbor“ buvo Prancūzijos įmonė, gaminti ir parduodanti kilimus, įkurta Marie'os Cuttoli (1879–1973 m.). Pirmąją dirbtuvę ji įkūrė savo namuose Setife, Alžyre, apie 1910 m., o 1922 m. M. Cuttoli atidarė saloną Paryžiuje, kuriame prekiaavo drabužiais, o vėliau – kilimais. Drabužius ir kilimus ji eksponavo 1925 m. Tarptautinėje dekoratyvinio meno parodoje Paryžiuje (pranc. *Exposition Internationale des Art Decoratifs*). Įmonė specializavosi meistrų kilimų (pranc. *tapis de maitres*) gamyboje ir užsakinėjo kūrinius, kuriuos kūrė žymiausi menininkai kaip Pablo Picasso, Jeanas Arpas, Fernandas Légeris, Joanas Miró, Paulis Klee, Louisas Marcoussis ir kiti.

Louisas Marcoussis (1878–1941 m.) – lenkų kilmės dailininkas, didžiąją savo karjeros dalį gyvenęs Paryžiuje. Iš pradžių jo darbams įtakos turėjo impresionizmas, tačiau apie 1910 m. jis prisijungė prie kubizmo judėjimo kartu su kitais avangardiniais tapytojais, kaip antai P. Picasso, G. Braque'as ir Juanas Grisas. L. Marcoussiso darbai buvo eksponuojami Europoje ir JAV, o pirmoji personalinė paroda įvyko 1925 m. Paryžiuje. Marie Cuttoli buvo viena iš pirmųjų jo kolekcininkių ir kai kuriuos jo paveikslus eksponavo savo galerijoje „Maison Myrbor“, esančioje adresu Rue Vignon 17. M. Cuttoli buvo sužavėta, kaip L. Marcoussis vaizdavo kubistines formas, ir sėkmingai perkėlė kai kuriuos jo darbus į kilimus. Vienas iš tokių pavyzdžių eksponuojamas čia.

Cubist Rug
Designed by Louis Marcoussis for Maison Myrbor,
Paris
Signed 'Myrbor' on reverse
Sétif, Algeria
Circa 1925
137 x 213 cm
Wool knotted pile on a cotton foundation

Maison Myrbor was a French manufacturer and retailer of carpets founded by Marie Cuttoli (1879–1973). The first workshop was set up in her home in Sétif, Algeria, around 1910, and, in 1922, Cuttoli opened a boutique in Paris, selling clothes and, later, carpets and rugs. She exhibited fashion and carpets at the *Exposition Internationale des Art Decoratifs* in Paris in 1925. The firm specialised in *tapis de maitres*, commissioned pieces designed by leading artists such as Pablo Picasso, Jean Arp, Fernand Léger, Joan Miró, Paul Klee and Louis Marcoussis, among others.

Louis Marcoussis (1878–1941) was a painter of Polish origin who lived in Paris for most of his career. Initially influenced by Impressionism, at around 1910 he joined the Cubist movement alongside other avant-garde painters such as Picasso, Braque and Juan Gris. Marcoussis' work was shown in Europe and the U.S., with his first solo exhibition taking place in Paris in 1925. Marie Cuttoli was one of his first collectors and exhibited some of his paintings in her *Maison Myrbor* gallery at 17 Rue Vignon. Cuttoli was enamoured with Marcoussis' treatment of Cubist forms and successfully translated some of his works into the rug medium. One such example is shown here.

Cavalcade

Cavalcade („Kavalkada“)

Sukūrė Jeanas Lurčas galerijai „Maison Myrbor“ (Paryžius)

Kitoje pusėje pasirašyta – „Myrbor – Made in France“.

Obiusionas, Prancūzija

Apie 1925 m.

445 x 680 cm

Rištinis kilimas, vilna ant medvilnės metmenų

Marie Cuttoli (1879–1973 m.), novatorišką darbą pradėjusi Alžyre, 1926 m. įkūrė „Maison Myrbor“. Ši kompanija tapo galerija, kurioje ji eksponavo neabejotinai modernistinius kilimus, sukurtus Paryžiuje gyvenusių jaunų avangardistų. Vienas pirmųjų pradėjusių su ja bendradarbiauti menininkų buvo Jeanas Lurčas – tapytojas ir tapiserijų dizaineris, kurio stiliui būdingi abstraktūs realių ir įsivaizduojamų būtybių atvaizdai, įkvėpti graikų mitologijos ir senovės kinų bronzos dirbinių. Nors jis kūrė kilimus daugeliui Prancūzijos įmonių, jo vardas dažniausiai siejamas su Obiusiono tapiserijų audimo tradicijos atgimimu. Jean Lurčas sukūrė eskizų seriją.

Šis kilimas, iš pradžių sukurtas Helenos Rubinstein butui Niujorke, abiejuose galuose papuoštas mitinių sparnuotų žirgų frizu atvirame lauke, žalsvai geltonos spalvos fone.

Tai vienas pirmųjų J. Lurčo darbų, kurį užsakė Marie Cuttoli. Šis kūrinys atspindi ypatingą autoriaus genialumą, nes jame užtikrintai derinamas radikalus minimalizmas ir įspūdingas himnas antikiniam pasauliui.

Cavalcade

*Designed by Jean Lurçat for Maison Myrbor, Paris
Signed 'Myrbor - Made in France' on reverse
Aubusson, France*

Circa 1925

445 x 680 cm

Wool knotted pile on a cotton foundation

Following her pioneering work in Algeria, Marie Cuttoli (1879–1973) founded *Maison Myrbor* in 1926. It was to become the gallery where she would promote decidedly 'Modernist' rugs designed by the young, avant-garde artists active in Paris at the time. One of the first artists to collaborate with her was Jean Lurçat, a painter and tapestry designer whose signature style was based on abstract depictions of real and imaginary creatures inspired by Greek mythology and ancient Chinese bronzes. Although he designed carpets for a number of French firms, his name is most often associated with the rebirth of the Aubusson tapestry weaving tradition, for which he drew a series of cartoons.

The present carpet, originally designed for Helena Rubinstein's New York apartment, is decorated on both ends by a frieze of mythical winged horses on an open field, chartreuse-green background. Representing one of the earliest Lurçat patterns commissioned by Marie Cuttoli, this piece evidences his particular genius in the way it confidently blends radical minimalism with a striking hymn to the ancient world.

Art Deco Carpet

Art Deco Carpet (Art Deco kilimas)
Sukurta D.I.M. (*Décoration Intérieure Moderne*)
Obiusionas, Prancūzija
Apie 1925 m.
445 x 445 cm
Austinis kilimas, vilna ant vilnos ir medvilnės
metmenų

Art Deco Carpet
Designed by D.I.M. (*Décoration Intérieure Mod-
erne*)
Aubusson, France
Circa 1925
445 x 445 cm
Warp faced plain weave in wool on a wool and
cotton foundation

Naujovių siekis, būdingas pirmiesiems Art Deco laikotarpio metams, atsispindi daugelyje to meto tekstilės meno kūrinių. D.I.M. (pranc. *Décoration Intérieure Moderne*) buvo pirmaujanti Paryžiaus interjero dizaino įmonė, priklausanti dviem kūrybingiausiems to meto menininkams-dekoratoriams René Joubert'ui ir Philippe'ui Petitui. Kartu jie kūrė prestižiškiausius interjerus, kuriuose kiekvieną objektą – tiek realistinį, tiek abstraktų – su daugybe kitų dizainerių gamino pagal individualius užsakymus, atsižvelgdami į konkrečius reikalavimus. Progresyvus šio Obiusiono kilimo raštas visiškai skiriasi nuo tradicinės schemos. Čia matome saulės spindulių motyvą, sudarytą iš keturių sluoksnių spiralinių, išdėstytų taip, kad sudarytų šešiolikos kampų žvaigždę. Fono spalva pereina nuo vandens mėlynumo iki šiltos neutralios ir baltos spalvos aureolės, o papildomi spinduliai dar labiau pabrėžia spindinčią dizaino energiją.

The quest for innovation that characterised the early years of the Art Deco period can be seen in much of the textile art of that era. D.I.M. (*Décoration Intérieure Moderne*) was a leading Parisian interior design firm, owned by two of the most creative artistes-décorateurs of the time, René Joubert and Philippe Petit. Together they designed for the most prestigious interiors, where every object—ranging from figurative to abstract—was custom made by them and by a host of designers in order to address specific requirements. The progressive pattern of this Aubusson carpet departs completely from the traditional scheme. Here we see a 'sunburst' motif composed of four layers of helix-like devices arranged in such a way as to create a sixteen-pointed star. The background colour gradates from an aqua blue to a warm neutral to a halo of white, while additional rays further emphasise the radiating energy of the design.

Art Deco Rug

Art Deco Rug (Art Deco kilimas)

Pierre'o Chareau užsakymu sukūrė Jeanas Burkhalteris

Prancūzija

Apie 1925 m.

225 x 287 cm

Rištinis kilimas, vilna ant medvilnės pagrindo

Art Deco Rug

*Designed by Jean Burkhalter for Pierre Chareau
France*

Circa 1925

225 x 287 cm

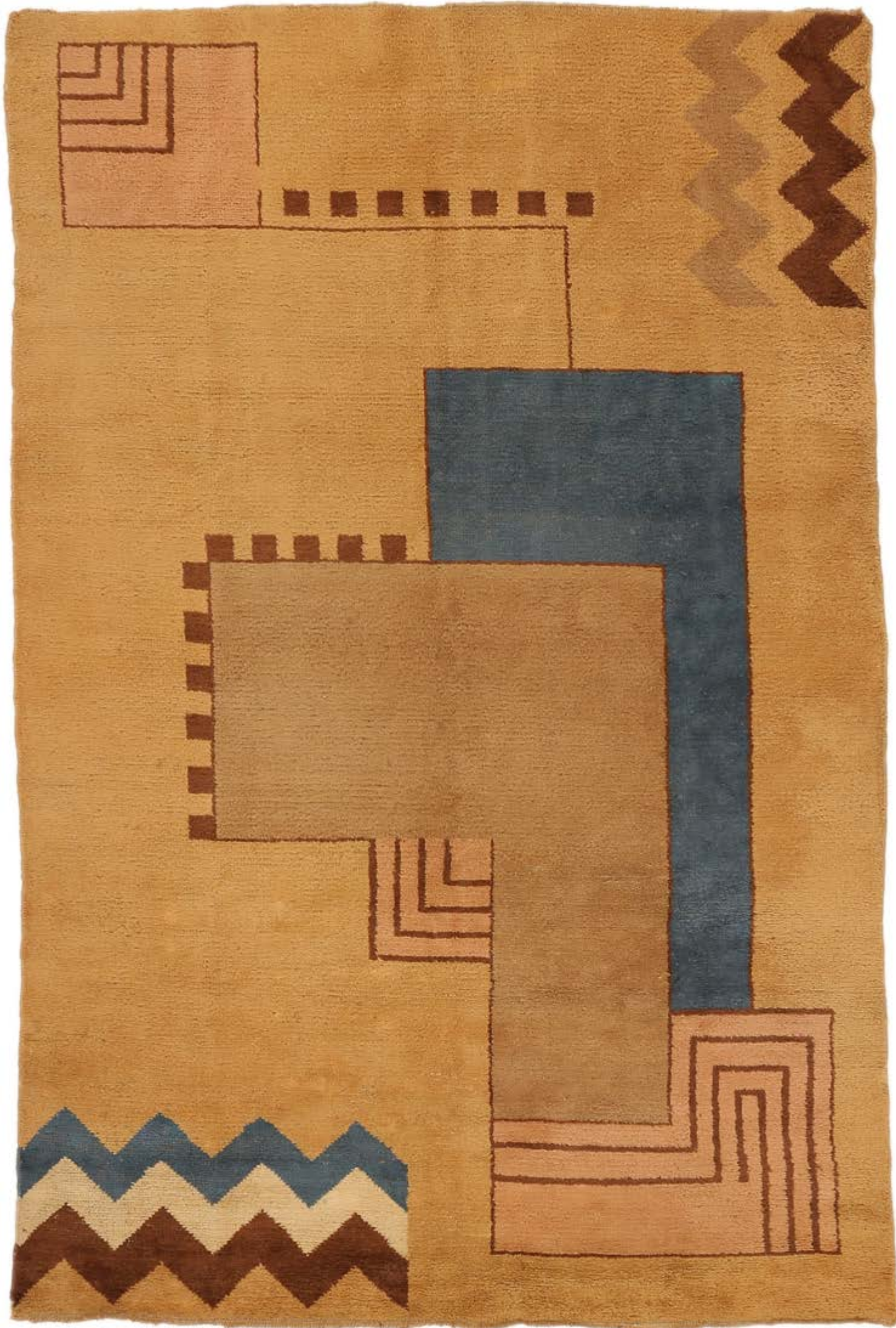
Wool knotted pile on a cotton foundation

Itin retas Art Deco stiliaus kilimas, kurį 1925 m. Pierre'o Chareau užsakymu sukūrė Jeanas Burkhalteris pajūrio valai Korsikos saloje. Šis pavyzdys yra iš penkių kilimų komplekto, kurių kiekvienas sukurtas tam tikroms vilos erdvėms.

Jeanas Burkhalteris (1895–1984 m.) buvo garsus prancūzų architektas ir dizaineris. Baigęs studijas Paryžiaus dekoratyvinių menų mokykloje, J. Burkhalteris kelerius metus dirbo pas Jules'ą Coudyserį, vieną žymiausių Paryžiaus dekoratorių ir žinomą tekstilės meno leidėją, iš kurio išmoko audimo ir rišimo technikų. Jau 1919 m. Jeanas buvo pakviestas surengti parodą Menininkų-dekoratorių salone (pranc. *Salon des Artistes Décorateurs*), kur pristatė savo pirmąją kilimų ir audinių kolekciją. Dėl šios parodos jam pavyko sudaryti dizainerio sutartį su „Atelier Primavera“ – viena garsiausių interjero dekoravimo ateljė, įsteigta kaip specializuotas universalinės parduotuvės „Printemps“ padalinys. 1923 m. jis bendradarbiavo su tokiais aukšto lygio architektais kaip Robertas Mallet-Stevensas ir Pierre'as Chareau, o 1924 m., su pastaruoju užmezgęs draugystę, sukūrė jo „Boutique Pierre Chareau“ pirmąją kilimų kolekciją. Šiai kolekcijai būdingi abstraktūs motyvai, primenantys mėnulio peizažus, netaisyklingas formas, kurių paviršius atrodo marmurinis, dėmėtas (pastarasis motyvas aiškiai paveiktas Roberto Delaunay'aus simultanizmo teorijos). Kiti kolekcijos kūriniai išsiskiria paveiklo potėpius imituojančiais raštais – tai duoklė gėlėtam stiliui, kuris būdingas *Art Deco* laikotarpiui.

An extremely rare Art Deco rug designed in 1925 by Jean Burkhalter and commissioned by Pierre Chareau for a seaside mansion on the island of Corsica. This example is part of a suite of five pieces, each crafted to fit into specific areas of the villa.

Jean Burkhalter (1895–1984) was a renowned French architect and designer. After completing his studies at the *Ecole des Arts Décoratifs* in Paris, Burkhalter worked for a few years with Jules Coudyser, one of the leading Parisian *décorateurs* and a well-known publisher of textile art, from whom he learned much about weaving techniques. Already in 1919, he was invited to exhibit at the *Salon des Artistes Décorateurs*, where he presented his first collection of carpets and fabrics. This experience earned him a contract as a designer at the *Atelier Primavera*, which is one of the most celebrated *maisons* among the interior decoration ateliers—conceived as a specialised extension of the Printemps department store. In 1923, he collaborated with such high-calibre architects as Robert Mallet-Stevens and Pierre Chareau, sealing a partnership with the latter by designing, in 1924, the first collection of carpets for the *Boutique Pierre Chareau*. This collection is characterised by abstract motifs suggestive of lunar landscapes or by irregular shapes whose surfaces convey a marbled and spotted effect (the latter clearly influenced by Robert Delaunay's theory of 'Simultaneism'). Other pieces from the collection are distinguished by patterns mimicking pictorial brushstrokes, an homage to the floral style that will distinguish the Art Deco period.

Cubist Rug

Cubist Rug (Kubistinis kilimas)
Priskiriamas Ivanui Da Silva Bruhnsui
Prancūzija
Apie 1925 m.
177 x 266 cm
Rištinis kilimas, vilna ant vilnos pagrindo

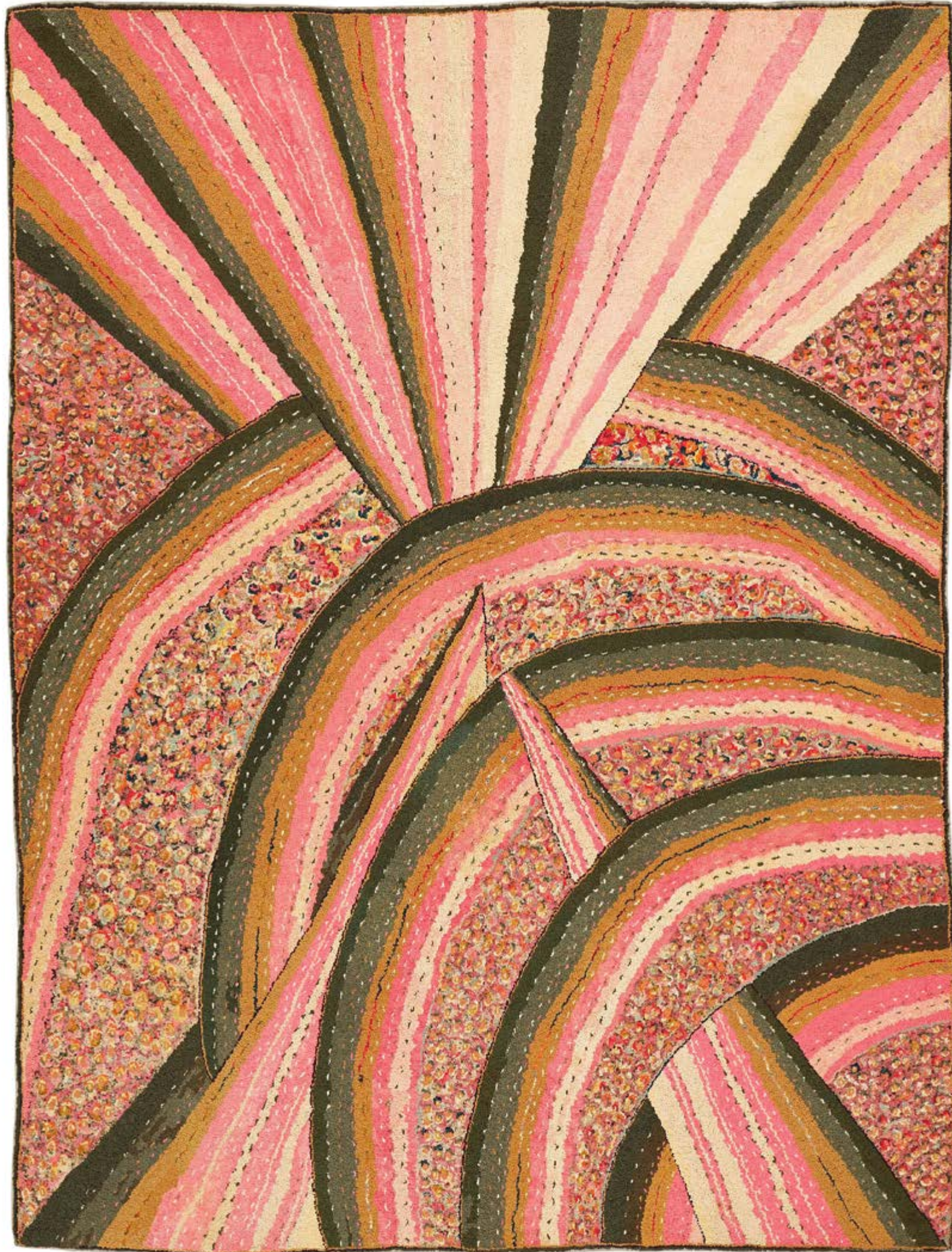
Cubist Rug
Attributed to Ivan Da Silva Bruhns
France
Circa 1925
177 x 266 cm
Wool knotted pile on a wool foundation

Reti egzemplioriai, kuriuos galima priskirti Ivanui da Silva Bruhnsui (1881–1980 m.), yra vieni geidžiausiai prancūziškų *Art Deco* kilimų. Jiems būdinga daugybė persidengiančių geometrinių elementų, kuriems akivaizdžią įtaką padarė meninio avangardo, pavyzdžiui, kubizmo, stilistinės tendencijos. I. Da Silva Bruhns kilimus prabangiems Paryžiaus aukštuomenės interjerams dažnai užsakydavo menininkai-dekoratoriai.

Šiuo atveju kūrinio lauką sudaro susikertančios stačiakampės kupranugario vilnos, rožinės ir tamsiai žydros spalvos plokštumos, išdėstytos geltonos garstyčių spalvos fone. Detalės ir kampai paryškinti mokes spalvos akcentais. Rezultatas – trimatė kompozicija, gana būdinga sintetiniam kubizmui, kuris reiškėsi tuo pat metu sukurtuose P. Picasso ir G. Braque'o (su kuriais I. Da Silva Bruhnsas buvo artimai pažįstamas) darbuose. Visos kūrinio detalės tiksliai atliktos I. Da Silva Bruhnso stiliumi ir gali būti, kad tai retas nepasirašytas jo kūrinys.

The rare examples which can be attributed to Ivan da Silva Bruhns (1881–1980) are among the most sought-after French Art Deco carpets. Characterised by an array of overlapping geometric elements, they are clearly influenced by the stylistic trends of the artistic avant-garde, such as Cubism. Da Silva Bruhns carpets were often commissioned by the *artistes-décorateurs* for the luxurious interiors of the Parisian upper class.

Here, the field is composed of intersecting rectangular planes in tones of camel, pink and teal blue set against a mustard yellow background. Touches of mocha accent the details and corners. The result is a three-dimensional arrangement that is quite typical of Synthetic Cubism as expressed in the contemporaneous work of Picasso and Braque, with whom Da Silva Bruhns was closely acquainted. All the details of the pattern are executed precisely in the style of Da Silva Bruhns and could very well be a rare, unsigned piece designed by him.

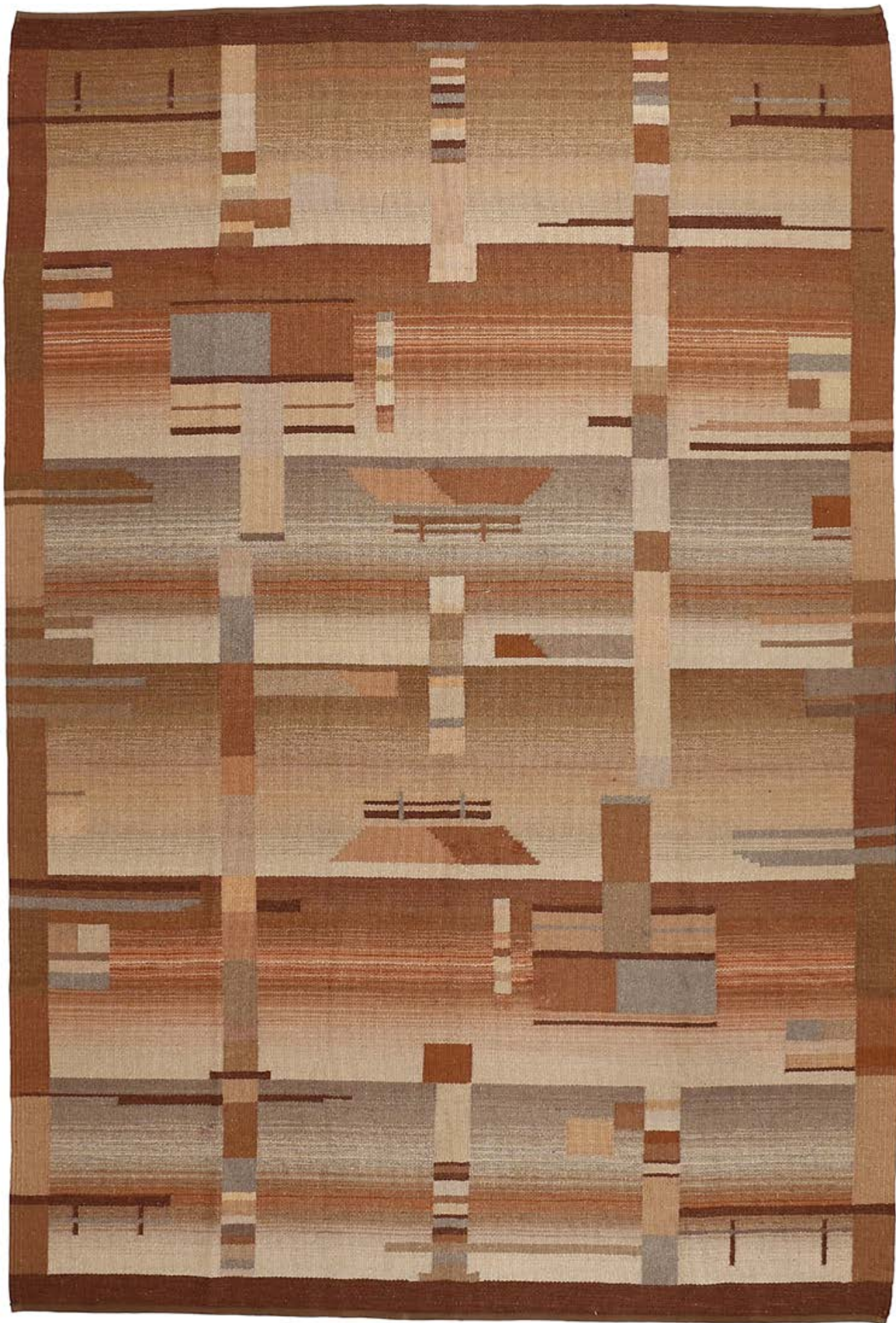
Art Deco Hooked Rug

Art Deco Hooked Rug
(Art Deco taftingo technika pagamintas kilimas)
Priskiriamas Ralphui Pearsonui
Niujorkas, JAV
Apie 1925 m.
180 x 238 cm
Įvairiaspalvė medvilnė, pridaigstyta ant drobės pagrindo

Art Deco Hooked Rug
Attributed to Ralph Pearson
New York, USA
Circa 1925
180 x 238 cm
Polychrome cotton hooked on a canvas foundation

Amerikietiškas meistriška taftingo technika pagamintas kilimas, išsiskiriantis stulbinančio grožio raštu. *Art Deco* ir modernistiniai raštai šioje srityje sutinkami labai retai, nes Kolonijinio atgimimo laikotarpiu pradėta gaminti tik itin nedaug amatininkų dirbinių. Ralphas Pearsonas buvo pirmasis pradėjęs naudoti tokius raštus, jis buvo įsitikinęs, kad taftinginiai kilimai yra ideali erdvė modernistiniam dizainui. R. Pearsonas dėstė Elverhoje – bendruomenėje, kuri buvo visiškai atsidavusi menų ir amatų filosofijai, ir skatino menininkus išreikšti savo kūrybiškumą per taikomąją dailę. XX a. trečiojo dešimtmečio pradžioje jis įsteigė Naujosios Anglijos gildiją (angl. *New England Guild*) – dizaino dirbtuves Portlande, Meino valstijoje, ir netrukus pradėjo taftingo technika gaminti vietinių profesionalių menininkų sukurtus kilimus. Gyvendamas Niujorke R. Pearsonas bendravo su daugeliu menininkų ir architektų, sukūrusių svarbiausius to laikotarpio darbus. Išskirtinis šio pavyzdžio dinamiskumas pasiektas įvairiomis taftingo techniką, kai kontrastingi tankiai susipina įmantriomis spalvomis, sukuriant iškilų trimatę kompoziciją. Rašto išcentrinė energija primena tokių menininkų kaip 1910 m. sukurtą Umberto Boccionio „Miestas kyla“ (angl. *The City Rises*) futuristinę viziją arba tokių kino šedevrų kaip Fritzo Lango „Metropolis“ (1927 m.) pašėlusį ritmą – abu šie kūriniai perteikia modernizmui būdingą nenutrūkstantį pulsą. Tokie meno kūriniai kaip šis atspindi didžiulį amerikiečių dizainerių išradingumą *Art Deco* epochoje.

A finely-worked American hooked rug distinguished by an explosive pattern of stunning beauty. Art Deco and Modernist patterns are very rarely encountered in this medium, as a very small artisanal production began during the Colonial Revival period. Ralph Pearson was the first to develop this, based on his conviction that hooked rugs offered an ideal canvas for Modernist design. Pearson taught at *Elverhoj*, a community entirely devoted to the Arts & Crafts philosophy, and encouraged artists to express their creativity through the applied arts. In the early 1920's, he inaugurated the *New England Guild*, a design workshop based in Portland, Maine, and was soon producing hooked rugs designed by local professional artists. His headquarters were in New York, which allowed him access to many of the artists and architects who produced some of the most significant works of the period. The exceptional dynamism of this example is achieved by mastering the hooked technique, where contrasting densities are woven together in clever colourations, resulting in a three-dimensional composition of sublime character. The centrifugal energy exuded by the pattern is reminiscent of the futuristic vision of artists such as Umberto Boccioni (*The City Rises*; 1910) or the frantic rhythms of cinematic masterpieces like Fritz Lang's *Metropolis* (1927), both conveying the incessantly driving pulse that characterises Modernism. Artworks such as this piece are representative of the enormous ingenuity of American designers during the Art Deco era.

Scandinavian Bauhaus Flatweave

Scandinavian Bauhaus Flatweave (Skandinaviško Bauhaus austinis kilimas)
Sukurta Lailos Karttunen
Suomija
Apie 1930 m.
200 x 300 cm
Austinis kilimas, vilna ant medvilnės metmenų

Scandinavian Bauhaus Flatweave
Designed by Laila Karttunen
Finland
Circa 1930
200 x 300 cm
Warp faced plain weave in wool on cotton warps

Laila Maria Karttunen (1895–1981 m.) buvo viena žymiausių Suomijos tekstilininkių. Baigusi Turku dailės ir dizaino mokyklą, ji iš pradžių dėstė Wetterhoff audimo mokykloje, o 1920 m. tapo jos audimo dirbtuvių meno vadove ir dizainere. XX a. ketvirtojo dešimtmečio pradžioje L. M. Karttunen persikėlė į Helsinkį ir įkūrė savo dizaino įmonę. Jos kūryba grindžiama išsamiais techninėmis audimo meno žiniomis. Jos darbų stilius aiškiai kilęs iš *Art Deco* ir *Bauhaus* mokyklų, tačiau daug dėmesio skiriama skandinaškomis tradicijoms. Šis austinis kilimas yra autorės meninio stiliaus pavyzdys, jame vaizduojamas abstraktus geometrinis raštas šviesiame kupranugario vilnos spalvos fone – šis stilius labai primena šiuolaikinę vokiečių Bauhaus menininkės Guntos Stotzl kūrybą. Gana stora austinio vilnonio kilimo tekstūra neabejotinai primena *Bauhaus* audinius ir užtikrina pakankamą tvirtumą naudoti ant grindų tiesiamą kilimą.

Laila Maria Karttunen (1895–1981) was a leading Finnish textile artist. After graduating from the *Turku School of Art and Design*, she initially taught at the Wetterhoff weaving school, and, in the 1920s, became the artistic director and designer of its weaving mill. In the early 1930s she moved to Helsinki and founded her own design firm. The foundations of her creative work rely heavily on her thorough technical knowledge of the art of weaving. Her stylistic influences are clearly rooted in the Art Deco and Bauhaus school, yet pay close attention to the Scandinavian folk tradition.

The present flat-woven carpet is a case in point, as it shows an abstract geometric pattern on a light camel background—the style of which is strongly reminiscent of the contemporaneous work of the German Bauhaus artist Gunta Stotzl. The relatively thick texture of the flat-woven, wool fabric is a firm nod to Bauhaus weavings and provides an ideal resilience for its use as a floor covering.

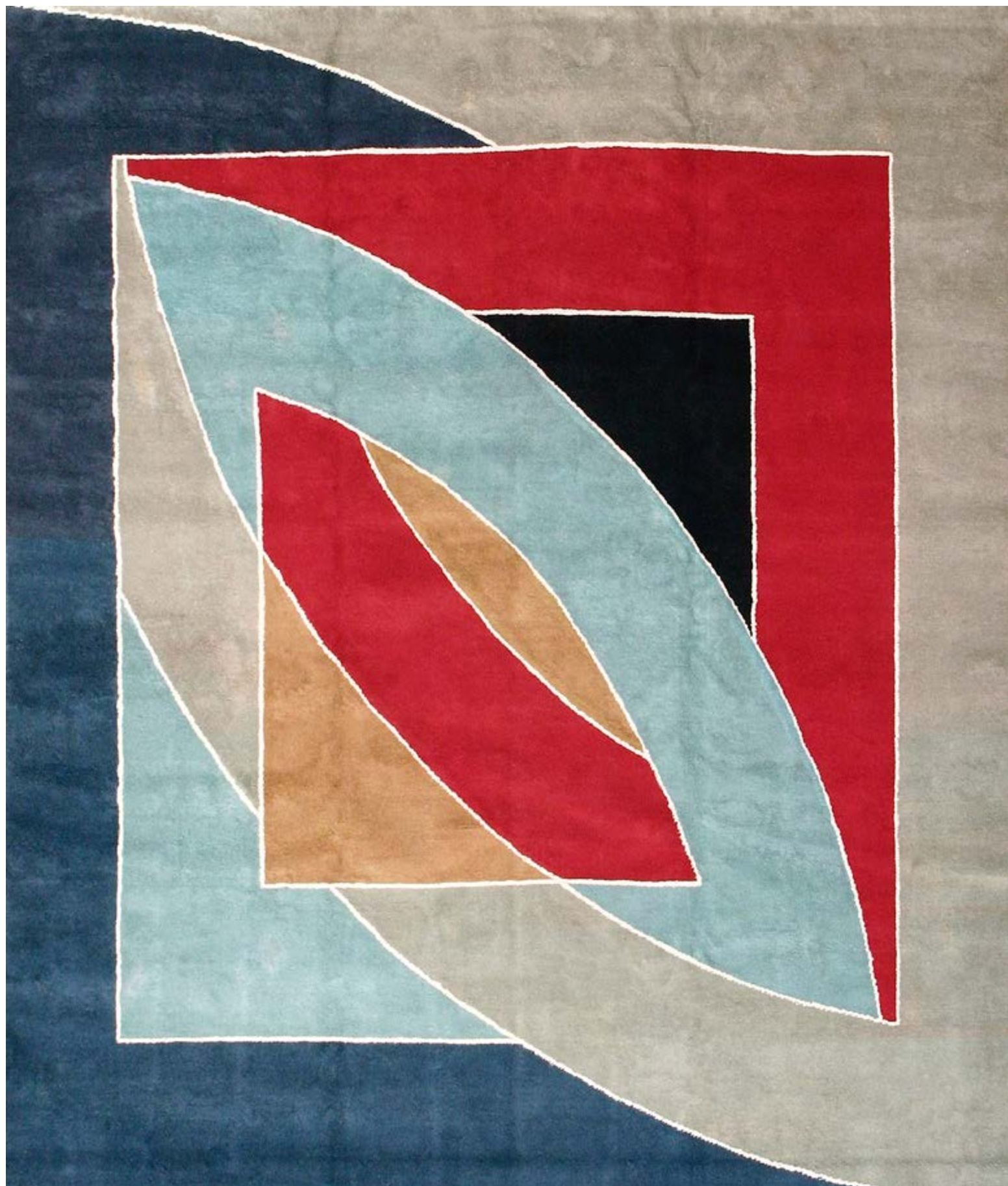
Modernist Rug

Modernist Rug (Modernistinis kilimas)
Sukūrė Jacques Borckeris
Pasirašyta kitoje pusėje
Prancūzija
Apie 1950 m.
170 x 240 cm
Rištinis kilimas, vilna ant vilnos pagrindo

Jacques Borckeris (gimęs 1922 m. Paryžiuje) – vienas įtakingiausių XX a. tapiserijų dizainerių. Jis žinomas dėl savo meistriškų abstrakčių, *Art Deco* ir šiuolaikinių dizainų, o jo kūryba dažniausiai siejama su Bauhauzo ir *Art Deco* avangardo judėjimais. J. Borckeris studijavo architektūrą Dailės mokykloje (pranc. *Ecole des Beaux Arts*), kur buvo Le Corbusier, Charlotte'ės Perriand, Jeano Lurçato, Zao Wou-Ki, Pierre'o Soulageso ir Hanso Hartungo amžininkas ir draugas. Jis taip pat studijavo keramikos meną, tapiserijų audimą ir pramoninį dizainą. Šis pavyzdys gana būdingas jo modernistiniam stiliui, kuris remiasi *Art Deco* kubistinio dizaino repertuaru, su archetipiniu abstrakčių skirtingais kampais išdėstytų V formų raštais, tarsi artėjančiais vienas prie kito plokštumoje.

Modernist Rug
Designed by Jacques Borcker
Signed on reverse
France
Circa 1950
170 x 240 cm
Wool knotted pile on a wool foundation

Jacques Borcker (born in Paris in 1922) is one of the most influential tapestry designers of the 20th Century. Known for his mastery of abstract, Art Deco and contemporary designs, his work is mostly associated with the Bauhaus and the Art Deco Avant Garde movements. Borcker studied architecture at the *Ecole des Beaux Arts*, where he was a contemporary and friend of Le Corbusier, Charlotte Perriand, Jean Lurçat, Zao Wou-Ki, Pierre Soulages and Hans Hartung. He also studied ceramic art, tapestry and industrial design. The example shown here is quite characteristic of his Modernist style, which references the Art Deco Cubist design repertoire with an archetypal pattern of abstract V-shaped forms set at opposing angles, appearing to converge towards each other on a flat plane.

River of Ponds Tapestry

River of Ponds Tapestry (Gobelenas „Tvenkinių upė“)

*Sukūrė Frankas Stella
Pasirašyta kitoje pusėje*

Indija

1970 m.

305 x 305 cm

Rištinis kilimas, vilna ant medvilės pagrindo

Frankas Stella yra vienas pagrindinių minimalistinio judėjimo atstovų. Iš pradžių paveiktas Jacksono Pollocko ir Franzo Kline'o abstraktaus ekspresionizmo, XX a. šeštojo dešimtmečio pabaigoje jis persikėlė į Niujorką, kur atsisakė ekspresionistinių spalvos paieškų ir, sekdamas Barnetto Newmano ir Jaspero Johnso darbų pavyzdžiais, ėmė kurti plokščius ir minimalistinius paviršius. Netrukus jis pradėjo darbų, kuriuose pabrėžė paveikslą kaip savarankišką objektą, o ne kaip kažko kito atvaizdą, ciklą. Kadangi liko ištikimas minimalizmo koncepcijai, drobė jam buvo ne kas kita, kaip plokščias paviršius su spalva su numanomu trimačiu vaizdu.

XX a. septintojo dešimtmečio pradžioje Amerikoje buvo itin susidomėta tekstilės kaip meninės išraiškos priemone panaudojimu. 1962 m. Niujorko galerija „World House Galleries“ surengė parodą, kurioje buvo eksponuojami 26 kilimai, sukurti žymiausių modernaus meno meistrų, tokių kaip F. Légeris, J. Mirò ir P. Picasso. 1968 m. Niujorko Charleso E. Slatkino galerijoje buvo atidaryta paroda „Amerikos gobelenai“ (angl. *American Tapestries*), kurioje buvo eksponuojami dvidešimt dviejų popmeno ir abstrakčiojo ekspresionizmo menininkų tekstilės darbai. Šie menininkai aktyviai siekė perkelti savo tapybinę kalbą į tekstilę, kurdami paruošiamuosius eskizus, kurie vėliau buvo siunčiami į Indiją, kad pagal juos būtų išausti audiniai. Jų susidomėjimas trimačių plokštumų ekspresijos savybėmis rado savo kvintesencinę išraišką kilimo mene.

Tai paskatino 1970 m. surengti antrąją parodą „Šiuolaikinių meistrų tapiserijos“ (angl. *Modern Master Tapestries*), kurioje sąvoka tapiserija buvo taikoma ir ant sienų kabinamiems, ir ant grindų klojamiems kilimams. Šios parodos tikslas buvo pristatyti šiuolaikinę senovinio audimo meno versiją.

„Tvenkinių upė“ buvo vienas iš dvidešimties parodą sudarančių darbų.

River of Ponds Tapestry

Designed by Frank Stella

Signed on reverse

India

1970

305 x 305 cm

Wool knotted pile on a cotton foundation

Frank Stella is one of the leading figures of the Minimalist movement. Initially influenced by the abstract expressionism of Jackson Pollock and Franz Kline, towards the late fifties he moved to New York, where he abandoned the expressionist quest for colour in favour of flat and minimalist surfaces as exemplified in the work of Barnett Newman and Jasper Johns. He soon inaugurated a series of works emphasising the painting as an object in itself rather than as a representation of something else. Faithful to Minimalist philosophy, the canvas for him is nothing but a flat surface with colour, yet suggestive of a third dimension.

Towards the early 1960s, there was considerable interest in America in adopting textiles as a medium for artistic expression. In 1962, the World House Galleries in New York organised an exhibition composed of 26 carpets designed by leading modern art masters such as Léger, Mirò and Picasso. In 1968, the Charles E. Slatkin Galleries in New York opened an exhibition entitled *American Tapestries*, showing the textile artworks of twenty-two Pop Art and Abstract Expressionist artists. These artists were actively involved in the translation of their pictorial language to the textile medium, designing the preparatory cartoons which were then sent to India to be made into weavings. Their interest in the expressive qualities of three-dimensional flat surfaces found its quintessential expression in the art of the carpet.

This motivated a second exhibition in 1970, entitled *Modern Master Tapestries*, where the term 'tapestry' was applied to both wall hangings and floor coverings. The aim of this exhibition was to present a modern configuration to the ancient art of weaving. *River of Ponds* was one of twenty works comprising the exhibition.

Bibliografija

Bibliography

C. Bateman Faraday, European and American Carpets and Rugs. Woodbridge: Antique Collectors' Club, 1990.

M. Campana, Tappeti d'Occidente. Milano: Fratelli Fabbri Editori, 1966.

S. Day, Art Deco and Modernist Carpets. San Francisco: Chronicle Books, 2002.

G. e R. Fanelli, Il Tessuto Art Deco e Anni Trenta. Firenze: Cantini, 1986.

C. Fowler, Hooked Rugs: Encounters in American Modern Art, Craft and Design. New York: Ashgate Publishing, 2018.

C. Kang, Marie Cuttoli: The Modern Thread from Mirò to Man Ray. New Haven & London: Yale University Press, 2020.

L. Schlanker Kolosek, The Invention of Chic: Thérèse Bonney and Paris Moderne. New York: Thames & Hudson, 2002.

S. B. Sherrill, Carpets and Rugs of Europe and America. New York: Abbeville Press, 1996.

J. Sirat, F. Siriex, Tapis Français du XXe Siècle: De L'Art Nouveau Aux Créations Contemporaines. Paris: Les Éditions de L'Amateur, 1993.

F. Siriex, Le Tapis Européen De 1900 a Nos Jours. Saint-Rémy-en-l'Eau: Éditions Monelle Hayot, 2013.

S. Slesin, Over The Top: Helena Rubinstein Extraordinary Style - Beauty Art Fashion Design. New York: Pointed Leaf Press, 2003.

J.G. Weeks, D. Treganowan, Rugs and Carpets of Europe and the Western World. Philadelphia: Chilton Book Company, 1969.

Projektą pristato: Kaunas 2022

Katalogą sudarė: Alberto Levi, Laura Bohne

Katalogo dizainą kūrė: Eglė Simonavičiūtė

Finansavo: Alberto Levi Gallery, Lauros Namai Galerija

Spaustuvė: UAB Vitae Litera

Spaudos darbų rėmėjas: UAB Vitae litera

Leidinys yra Tarptautinio dizaino forumo dalis

The project is presented by: Kaunas 2022

The catalog was compiled by: Alberto Levi, Laura Bohne

Catalogue designer: Eglė Simonavičiūtė

Financed by: Alberto Levi Gallery, Lauras Namai Gallery

Printing house: UAB Vitae Litera

Press sponsor: UAB Vitae litera

The catalogue is a part of Internation Design forum events.

Lauros Namai

Persiškų kilimų galerija

**ALBERTO LEVI
GALLERY**

MILANO

Kaunas 2022
European Capital of Culture

